

TER HERINNERING

AAN DE OPENING VAN HET
GEBOUW DE RUYTERSTR. 67,
TE 'S-GRAVENHAGE OP ZON-
DAG 24 SEPTEMBER 1916.

SEPTEMBER 1916.

OPENING

VAN HET GEBOUW DE RUYTERSTR. 67,
OP ZONDAG 24 SEPTEMBER 1916,
— 'S MIDDAGS TE HALF DRIE. —

PROGRAMMA.

1. Ave Verum. (Koor)
2. Opening van het Gebouw door den Voorzitter der Theosofia Stichting.
3. De Macht der Liefde. (Koor)
4. Openingswoord van den Voorzitter der Loge „Den Haag“ der Theosofische Vereeniging.
5. Een vaste Burg is onze God. (Koor)
6. Bezichtiging van het Gebouw.

Tijdens de bezichtiging zullen ververschingen worden aangeboden.

Het koor staat onder leiding van Mej. A. G. Dyserinck.

Het Bestuur der Theosofia Stichting.

J. D. ROS, *Voorzitter.*
Mevr. C. RAMONDT—HIRSCHMANN, *Vice-Voorz.*
Mej. G. SLOTBOOM, *Secretares.*
Mej. M. C. C. METHORST, *Penningmeesteres.*
G. H. ADEMA.
Mej. A. G. DYSERINCK.
M. REEPMAKER.

Bestuur van de Haagsche Loge der Theos. Vereen. Ned. Afd.

J. D. ROS, *Voorzitter.*
H. J. KOCKX, *Vice-Voorzitter.*
Mej. G. SLOTBOOM, *Secretares.*
Mej. M. C. C. METHORST, *Penningmeesteres.*
G. H. ADEMA, *Commissaris.*

1. AVE, VERUM CORPUS.

MOZART.

Ave, verum corpus, natum de Maria virgine, vere
passum, immolatum in cruce pro homine, cujus latus
perforatum unda fluxit et sanguine, esto nobis prae
gustatum in mortis examine.

3. DE MACHT DER LIEFDE.

J. A. BÄHRINGER.

A. G. DYSERINCK.

Welk een wereld zou dat wezen,
Waar Gods heilig liefdewoord
In elks leven stond te lezen,
In elks harte werd gehoord.
Waar Zijn kind'ren, nauw verbonden,
Onversaagd in bang gevaar,
Leden, streden, voor elkaar.
Altoos liefd' en trouwe vonden;
Waar hun hart op 's levens tocht,
Laaf'nis en vertroosting zocht.

't Hoogste heil werd hier verworven,
's Levens taak met vreugd volbracht,
Als w' aan 't kwaad gansch afgestorven,
Leefden in der liefde kracht.

Als wij trouw al 't onze gaven,
 Voor der broed'ren vreugd en vree,
 Al wat zucht in angst en wee,
 Mededoogend wilden laven, —
 Dan ontsloot zich het Eden weer,
 En Gods Eng'len daalden neer.

Zou dat rijk des geestes komen,
 Wordt die heil'ge bēe verhoord?
 Blijft, o, profetie der vromen,
 Aan de liefde 't laatste woord?
 Ons de toekomst, als w' in 't heden,
 Bidden, werken, onversaagd,
 Liefdes blijde morgen daagt!
 Komt, vol hoop, met kloeke schreden,
 't Licht des hemels tegemoet!
 Liefde-zonne, wees gegroet!

Toespraak van den Voorzitter.

De 24ste September van het jaar 1916 zal in de geschiedenis van de Loge „Den Haag” der Theosofische Vereeniging een bijzondere beteekenis behouden. Het feit dat heden haar nieuw gebouw wordt ingewijd is voor haar van groot belang. De totstandkoming van dit nieuwe tehuis legt ontegenzeggelijk getuigenis af van den ernst en de toewijding der leden en van den vooruitgang onzer ideeën in deze stad. Het is een bijzonder voorrecht dat wij juist in dezen ernstigen, schrikkelijken tijd dit monument voor arbeid tot opheffing van de menschheid mogen inwijden en openstellen. Want het is een grooter voorrecht dit te mogen doen in duistere tijden en onder moeilijke omstandigheden, dan in rustiger en gemakkelijker dagen. Nu waren misschien de wolken die zich boven de menschheid samenpakten nimmer zóó zwaar en zóó drukkend als die welke heden ten dage over de aarde hangen. Misschien waren nooit in de geschiedenis der beschaving de tijden zoo ernstig en de nacht zoo zwart. Duizenden ouders hebben hun zonen, duizenden vrouwen haar mannen verloren. Vele landen zijn vertrappt door het oorlogsmonster en vele familiën zijn beroofd van huis en hof, van have en goed. Een naamloos wee is over de aarde verspreid en uit menig gebroken hart stijgt een kreet om hulp omhoog.

Zulk een hulpkreet, diep uit het gewonde hart opstijgend, doet den mensch uitzien naar een nieuw verschiet, dat vaag nog, maar toch lichtend opdoemt.

Het besef dat hulp mogelijk is, ja komen zal, dat God zijn kinderen niet aan henzeiven zal overlaten, dat de zegen van den vrede komen moet, deze ontwakende kiem van een hooger bewustzijn geeft tegelijkertijd de mogelijkheid aan van een groote geestelijke toekomst, ja houdt de belofte in van een menschelijker samenleving. Ging niet een verschrikkelijke oorlog in den hemel en op de aarde, gepaard aan vernedering en smart, vooraf aan de schitterende regeering van den grooten koning Rama? Moest niet eerst het kwaad, met den vreeselijken Rawana aan 't hoofd, worden overwonnen, voordat Rama's rijk bewaard kon blijven voor oorlog en verwoesting, ziekte en hongersnood, voor vuur en water-vloed? In zijn rijk verloren de ouders hun zonen niet, noch de vrouwen hare echtgenooten. Koren en overvloed waren overal en niemand vreesde honger of dorst. Stoffelijke welvaart volgt het geestelijk leven op den voet. Stoffelijke welvaart is de zegening die de goden doen nederdalen op de geheele natie die edel leeft en waarin ieder zijn eigen Dharma volbrengt.

Die groote geestelijke toekomst, waarop ik zooveel doelde, te mogen helpen voorbereiden, zoo mogelijk de komst ervan te verhaasten, is ons onschatbaar voorrecht. Te mogen medearbeiden aan een komende samenleving, waarin vorst en volk zich vereenigen in een rechtvaardig leven van toewijding aan het algemeen welzijn, aan den opbouw van een geestelijk en edel levende natie, is op zichzelf een zegen en een groote vreugde. Die zegen is ons aller deel. Wij hebben hem voor een groot deel te danken aan hen die het theosofisch werk in Nederland en in Den Haag zijn begonnen en het ligt in den aard van dit samenzijn dat wij eenige

oogenblikken aan den groei van het theosofisch werk in Den Haag wijden.

Het was in den aanvang van het jaar 1894 dat eenige personen, die zich interesseerden voor de theosofie, een openbare vergadering belegden in een lokaal in de Koningstraat, welke voornamelijk door arbeiders werd bijgewoond. Als sprekers waren uitgenoodigd Mevrouw Meuleman en de heer Fricke, de pioniers van de theosofie in Nederland. Zij zetten geschiedenis, doel en strekking van de Theosofische Vereeniging uiteen, waarop een heftig debat volgde. De debaters vreesden dat de Theosofie weder een nieuwen machthebbenden priesterstand zou doen ontstaan, doordat slechts enkelen in het occultisme zouden doordringen en hun macht, evenals vroegere priesters, weder zouden gebruiken om te heerschen en te onderdrukken. Wel zagen zij het nut en de noodzakelijkheid ervan in dat de mensch moet uitzien naar hoogere geestelijke belangen, maar zij meenden dat het in de eerste plaats noodig was de broodvraag op te lossen.

Hun vrees is tot heden zonder grond gebleken. De noodzakelijkheid om een oplossing der broodvraag te vinden is in onzen tijd scherper naar voren gekomen. De notulenschrijver van dien avond eindigt zijn verslag met de pathetische vraag: „Zijn alle zaadkorrels, dien avond gezaaid, op rotsachtigen bodem gevallen of is er ook een enkel korreltje in vruchtbaren grond terecht gekomen?”

Op deze vraag behoeven wij het antwoord nu niet schuldig te blijven.

Den 17en Februari 1895 werd besloten een centrum „Den Haag” op te richten. In den zomer van 1897

ontving het Centrum een charter als Loge. Onze Loge is dus even oud als de Nederlandsche Afdeeling. Zij telde toen dertien leden. Ledenbijeenkomsten, waar twee leden aanwezig waren en openbare vergaderingen, bezocht door zeven nieuwsgierigen, behoorden niet tot de zeldzaamheden. Vijf jaren later kwam bij eenige leden der Loge het denkbeeld op een „Eigen Gebouwfonds” te stichten teneinde de Loge in het bezit te stellen van een eigen lokaliteit. Tot dien tijd had de Loge steeds gastvrijheid genoten bij verschillende leden en hoezeer deze toewijding ook werd op prijs gesteld, bleek echter een eigen gebouw noodzakelijk, daar het ledental zich voortdurend uitbreidde. Het denkbeeld vond dadelijk veel bijval. Een der leden, een schilder, stelde een schilderij ter verloting beschikbaar. Deze verloting bracht f 1200.— op en deze som werd de grondslag van het „Eigen Gebouw Fonds”. Een ander lid organiseerde een muzikale soiree; ook werd een voordracht over het Indisch tooneel „De Wajang” gehouden, toegelicht door lichtbeelden en een tentoonstelling, waardoor het fonds belangrijk groter werd. Inmiddels hadden de leden hunne toewijding getoond door op een lijst voor een bedrag ineens of een contributie te teekenen.

In 1903 werd een Commissie benoemd om gelden in te zamelen en naar een geschikte lokaliteit uit te zien en reeds den 2en Mei 1904 kon de Loge een geschikt heerenhuis met daarachter gelegen terrein in de de Ruyterstraat No. 67, aankopen.

Wel was het Eigen Gebouw Fonds niet toereikend om in de kosten n.l. f 27000.— te voorzien, maar de Loge werd daartoe in staat gesteld door een gift van

f 10000.—, door een hypotheek en eenige leeningen. Een jaar later kreeg de Loge de beschikking over het huis en nadat de benedenverdieping was uitgebroken en tot zaal was ingericht kon op 7 Mei 1905 ons eigen huis worden ingewijd. Sinds dien tijd bewonen wij ons eigen tehuis, dat door de toewijding der leden tot stand kwam. Voor rente en aflossing van hypotheek en leeningen, voor onderhoud van huis en tuin, belasting, vuur, licht en huisbewaarders moest nog zeer veel van de offervaardigheid der leden gevraagd worden.

Ondanks vele moeilijkheden werkten wij gestadig door. Er ontstond in onze stad een steeds groeiende belangstelling voor de Theosofische denkbeelden. Zoolwel het aantal der leden als dat der belangstellenden bleef toenemen, zoodat ons zaaltje spoedig te klein werd. Velen onzer zullen zich nog levendig herinneren dat zij naar de bijeenkomst gingen en de zaal propvol vonden. Blijmoedig gingen zij dan weer huiswaarts, omdat anderen die minder van Theosofie hadden gehoord dan zij, door hun heengaan in de gelegenheid waren hun hart te troosten of hun kennis te vermeerderen. Wanneer een voordracht heel belangrijk beloofde te worden of wanneer een geliefd spreker het woord zou voeren, maakten velen in de zaal plaats voor belangstellenden en zetten zich neer om de luchtroosters in den vloer van de cursuskamers op de 1ste verdieping om de voordracht toch te hooren.

Lang kon die toestand niet meer duren. In de logevergadering van 29 Mei 1911 werd daarom voorgesteld over te gaan tot het inzamelen van gelden voor een nieuwe zaal in den tuin en daarvoor een Commissie te benoemen, welk voorstel werd aangenomen. In één

jaar bracht deze finantieele commissie een groote som bijeen. De toewijding der leden en de ernst waarmede gearbeid werd, deden een nieuw en bijzonder tijdvak in het leven der Loge ontstaan.

Om de bezittingen van de Loge zooveel mogelijk voor het logewerk te verzekeren, werd in de huishoudelijke vergadering van 8 Juli 1912 besloten tot oprichting van de „Theosofia Stichting“, een lichaam dat tot doel heeft gebouwen voor de Loge op te richten en in stand te houden en dat in nauw verband met de Loge staat. Zoo wordt o. m. het bestuur uit en door de Loge gekozen. Deze stichting kwam den 24sten Januari 1913 bij notariële akte tot stand, waarna de huishoudelijke logevergadering van 12 Februari d. v. besloot de beschikbare gelden voor het nieuwe gebouw aan haar over te dragen. De stichting nam bij de overdracht de geldelijke verplichtingen der loge in verband met het bestaande gebouw op zich. Het stichtingsbestuur droeg onzen broeder, den architect K. P. C. de Bazel, het maken van een ontwerp voor een gebouw in den tuin op.

Terecht zeggen de notulen, dat deze besluiten van groote beteekenis waren en het tijdvak 1912—1913 tot een der meest belangrijke in het leven der Loge stempelden.

Weldra zouden er meer gewichtige beslissingen worden genomen. Het stichtingsbestuur nam b. v. op 29 Januari 1913 het besluit tot aankoop van het heerenhuis de Ruyterstraat No. 61.

In den zomer van datzelfde jaar werd door een edelmoedige belangstellende in de Theosofie een belangrijke som gelds beschikbaar gesteld voor maatschappelijk

werk, voor arbeid ten dienste der menschheid. In overleg met het bestuur der Theosofia Stichting werd een plan gemaakt. Aan dat bestuur werd het beheer opgedragen van een instelling, genaamd het *Annie Besant Fonds*. De renten van dat fonds moeten worden aangewend voor inrichting en instandhouding van een *Theosofische Academie*, gevestigd te 's-Gravenhage. Fonds en Academie kwamen 15 December 1913 bij notariële akte tot stand.

Deze Theosofische Academie heeft tot doel de bevordering, verdieping en verbreiding van wijsbegeerte, wetenschap, kunst en godsdienst in de meest uitgebreide beteekenis, zoowel in verband met okkultisme als in meer algemeenen geest, zoowel wetenschappelijk als populair. Zij tracht dit doel te bereiken door bijeenkomsten te beleggen ter bespreking en demonstratie van nieuwe gezichtspunten, proefnemingen of ontdekkingen op het gebied van wijsbegeerte, wetenschap, kunst en godsdienst en door het aanmoedigen of mogelijk maken van onderzoekingen of studiën betreffende vraagstukken als bovenbedoeld, welke zij ook zooveel mogelijk zal trachten te populariseeren. Zij zal mede pogingen in het werk stellen tot vorming van een wetenschappelijke en kunstbibliotheek, benevens een museum.

Het bestuur aanvaardde dankbaar het beheer, niet alleen omdat door deze gift vertrouwen werd uitgesproken in het Theosofisch en maatschappelijk werk dat reeds was verricht, maar ook omdat het de hoop koesterde dat deze instelling het geestelijk en ontwikkelend werk in Nederland krachtig zou kunnen steunen.

Toen echter het bestuur zoover de werkzaamheden had voorbereid dat men zou kunnen beginnen, brak in

jaar bracht deze finantieele commissie een groote som bijeen. De toewijding der leden en de ernst waarmede gearbeid werd, deden een nieuw en bijzonder tijdvak in het leven der Loge ontstaan.

Om de bezittingen van de Loge zooveel mogelijk voor het logewerk te verzekeren, werd in de huishoudelijke vergadering van 8 Juli 1912 besloten tot oprichting van de „Theosofia Stichting“, een lichaam dat tot doel heeft gebouwen voor de Loge op te richten en in stand te houden en dat in nauw verband met de Loge staat. Zoo wordt o. m. het bestuur uit en door de Loge gekozen. Deze stichting kwam den 24sten Januari 1913 bij notariële akte tot stand, waarna de huishoudelijke logevergadering van 12 Februari d. v. besloot de beschikbare gelden voor het nieuwe gebouw aan haar over te dragen. De stichting nam bij de overdracht de geldelijke verplichtingen der loge in verband met het bestaande gebouw op zich. Het stichtingsbestuur droeg onzen broeder, den architect K. P. C. de Bazel, het maken van een ontwerp voor een gebouw in den tuin op.

Terecht zeggen de notulen, dat deze besluiten van groote beteekenis waren en het tijdvak 1912—1913 tot een der meest belangrijke in het leven der Loge stempelden.

Weldra zouden er meer gewichtige beslissingen worden genomen. Het stichtingsbestuur nam b. v. op 29 Januari 1913 het besluit tot aankoop van het heerenhuis de Ruyterstraat No. 61.

In den zomer van datzelfde jaar werd door een edelmoedige belangstellende in de Theosofie een belangrijke som gelds beschikbaar gesteld voor maatschappelijk

werk, voor arbeid ten dienste der menschheid. In overleg met het bestuur der Theosofia Stichting werd een plan gemaakt. Aan dat bestuur werd het beheer opgedragen van een instelling, genaamd het *Annie Besant Fonds*. De renten van dat fonds moeten worden aangewend voor inrichting en instandhouding van een *Theosofische Academie*, gevestigd te 's-Gravenhage. Fonds en Academie kwamen 15 December 1913 bij notariële akte tot stand.

Deze Theosofische Academie heeft tot doel de bevordering, verdieping en verbreiding van wijsbegeerte, wetenschap, kunst en godsdienst in de meest uitgebreide beteekenis, zoowel in verband met okkultisme als in meer algemeenen geest, zoowel wetenschappelijk als populair. Zij tracht dit doel te bereiken door bijeenkomsten te beleggen ter bespreking en demonstratie van nieuwe gezichtspunten, proefnemingen of ontdekkingen op het gebied van wijsbegeerte, wetenschap, kunst en godsdienst en door het aanmoedigen of mogelijk maken van onderzoekingen of studiën betreffende vraagstukken als bovenbedoeld, welke zij ook zooveel mogelijk zal trachten te populariseeren. Zij zal mede pogingen in het werk stellen tot vorming van een wetenschappelijke en kunstbibliotheek, benevens een museum.

Het bestuur aanvaardde dankbaar het beheer, niet alleen omdat door deze gift vertrouwen werd uitgesproken in het Theosofisch en maatschappelijk werk dat reeds was verricht, maar ook omdat het de hoop koesterde dat deze instelling het geestelijk en ontwikkelend werk in Nederland krachtig zou kunnen steunen.

Toen echter het bestuur zoover de werkzaamheden had voorbereid dat men zou kunnen beginnen, brak in

nemers Groeneveld en Bourdrez, ook omdat het bouwen door den oorlogstoestand zeer spoedig veel duurder zou worden. De beslissing was niet gemakkelijk. De aannemingssom was hoog geworden, maar de loge en het werk hadden steeds meer dringende behoefte gekregen aan meerdere ruimte. Het bestuur was zich zeer wel bewust van de groote verantwoordelijkheid, maar volgde toch den raad van den architect en besloot tot gunning.

Den 5en Juli 1915 vielen de eerste bijlagen op de boomstammen en weldra was het mooie hoge hout geveld. Het was voor de omwonenden natuurlijk een teleurstelling de mooie boomen te moeten missen en tegen een groot gebouw te moeten kijken, maar daaraan was nu eenmaal niets te veranderen.

Gedurende het begin der werkzaamheden behoefde alleen de benedenzaal van onze oude woning ontruimd te worden, maar in het begin van 1916 moest de aannemer ook de beschikking hebben over het bovenhuis om daar de noodige verbeteringen aan te brengen. De werkzaamheden der loge werden dientengevolge na 15 December in het bovenhuis gestaakt en voortgezet in de lokaliteiten de Ruyterstraat no. 41, die welwillend door de hiervoor genoemde ceremonieele lichamen beschikbaar waren gesteld.

Dit alles was niet mogelijk geweest als zich in onzen kring in het klein niet iets dergelijks had voorgedaan als in een ander tijdvak in de geschiedenis in het groot was gebeurd. Ik denk hierbij aan de middeleeuwen toen de vele rampen, oorlogen, pest en hongersnood, die aan het jaar 1000 vooraf waren gegaan, aan de voorspelling dier dagen dat de wereld in het duizendste

jaar na de menschwording van Christus zou vergaan, waarschijnlijkheid hadden gegeven.

Toen echter de gevreesde datum voorbij was en het begin der 11e eeuw een ongewonen bloei inluidde, herleefde het godsdienstig gevoel en kwam het vertrouwen terug, dat zich uitte in allerlei daden, met vurigen geestdrift volbracht. De geweldige scheppingen der XIIe en XIIIe eeuw getuigen van den godsdienstijver der geloovigen. Men getroostte zich opofferingen en persoonlijke inspanning van allerlei aard. Zoo werd de abt Suger bij den bouw van de kerk te St. Denis gesteund door armen en rijken, die zelfs bij het vervoer der bouwstoffen behulpzaam waren. Deze vrome wedijver was de aanleiding dat bij den bouw van de kathedraal van Chartres in 1145 de diensten der menigte naar bepaalde regelen moesten worden georganiseerd. Alle standen, edele mannen en vrouwen, die niet aan de kruistochten konden deelnemen, verlangden door arbeid en opoffering getuigenis af te leggen van hun toewijding aan de kerk.

Iets dergelijks dan heeft zich bij ons op kleiner schaal voorgedaan. Bij velen onzer leden uitte zich hun vurige geestdrift evenzoo in allerlei daden die den voorgenomen bouw mogelijk hebben gemaakt. Vele leden gaven kleine, enkele groote sommen, ja, er kwamen enkele leden hun spaarpenningen brengen. Er waren leden die hun sieraden verkochten en zoo het fonds steunden. Eenige leden verbonden zich geruimen tijd om de rente van een geleend kapitaal te betalen. Een groep der vrouwelijke leden verzamelden geld om de stof voor de gordijnen te koopen en deze daarna zelf te maken. Een der belangstellenden die een cursus

had meegemaakt gaf uit dankbaarheid een spreekgestoelte. De deelnemers van een anderen cursus brachten geld bijeen voor een ganguurwerk. Andere leden maakten andere voorwerpen en boden ze aan. Het zou ons te lang ophouden om alles afzonderlijk te noemen. Uit dit alles spreken vurige geestdrift en opofferingsgezindheid die het hart verwarmen en ons aansporen op den ingeslagen weg voort te gaan.

Ik spreek hier van een ingeslagen weg, alsof we een nieuwen kant opgaan. Het komt me inderdaad voor dat wij in het leven onze Loge niet alleen een nieuwen grensmaal hebben bereikt, maar dat we reeds een nieuwen weg voorvoelen, neen, dien ook reeds betreden. De donkere dagen der 19e eeuw met haar verkillend materialisme hebben wij ten deele meegeleefd. De technische wetenschappen, wij zien het zoo duidelijk in den huidige oorlog, zijn met reuzenschreden vooruit gegaan ten koste van het geloofsleven. Aan het herstel van het verloren evenwicht hebben wij door de verspreiding van de theosofische ideeën naar onze beste krachten meegewerkt. Het denkbeeld der algemeene broederschap is meer bekend geworden. Het godsdienstig leven vertoont vooral in onze stad een ernstig streven naar verdieping, terwijl de wetenschap overal blijken geeft dat zij met haar onderzoekingen de grens tusschen de twee werelden tracht te overschrijden; de kunsten zoeken naar nieuwe vormen van uitdrukking en de kunstenaars vragen een levensleer. Wie zijn tijd meeleeft, voelt dat er een nieuw tijdperk aanbreekt, een renaissance op velerlei gebied. Mede te werken aan het leggen der grondslagen van deze nieuwe beschaving is ons een heilige plicht en een gezegend

werk, waartoe wij ons door ons lidmaatschap der T. V. als 't ware plechtig hebben verbonden. Wij moeten aanraking zoeken met de maatschappelijke samenleving en haar de voorrechten der theosofia brengen. Velen onzer leden hebben daaraan reeds jaren gearbeid.

Van de Loge ging in 1910 de idee uit den „Orde voor Wereldvrede" onder de leden der T. V. te stichten, een orde die reeds goed en nuttig werk heeft verricht.

In het begin van dezen oorlog in October 1914 kreeg het bestuur onze Loge van J. J. A. A. Baron v. Pallandt de beschikking over een groot huis ten bate van de Belgische vluchtelingen. Het bestuur vormde een Comité uit leden der Loge en droeg daaraan het gebouw over. Dit Comité beriep zich op de Haagsche Burgerij en ontving het volle vertrouwen en binnen enkele dagen waren 70 tot 90 slaappleatsen, een eet- en conversatiezaal in gereedheid gebracht en konden de vluchtelingen in het gebouw hun intrek nemen. Van de Belgische legatie mochten we een schrijven in vleierende bewoordingen over den arbeid in het belang dier vluchtelingen ontvangen.

Zoo ging van de Loge het initiatief uit tot oprichting van het Comité „Onderling Hulpbetoon", later onderdeel van het „Haagsche Steuncomité", waardoor honderden gezinnen gedurende geruimen tijd werden gevoed.

Zoo hebben wij getracht te doen wat de dichter Rabindranath Tagore uitzingt in zijn XIe Wijzang:

„Houd op met dit gedeun en gezang en kralen tellen!

Wien aanbidt gij in dezen eenzamen duisterten Tempelhoek, bij gesloten deuren? Oopen uw oogen en zie dat uw God niet vóór u is.

Waar de ploeger den harden grond ploegt, waar de wegwerker steenen bikt, daar is Hij. Met deezē is Hij in zon en reegen en zijn kleeding is met stof bedekt.

Leg af uw wij-gewaad en kom neer tot de stoffige aarde, gelijk Hij.

Verlossing? Waar is die Verlossing te vinden? Onze Meester aanvaardde zelf blijde de banden der schepping.

Voor eeuwig is Hij gebonden met ons.

Sta op uit uw gepeinzen en laat af van uw bloemen en reukwerk. Al worden uw kleeren verweerd en vuil, wat nood? Zoek Hem en help Hem in arbeid, in het zweet van uw voorhoofd." (Wij-zangen van Rabindranath Tagore door Frederik van Eeden. W. Versluys, 1913.)

Als wij nu terugzien op de ontwikkeling van onze Loge, dan zien we duidelijk drie belangrijke tijdvakken. De tien eerste jaren heeft de loge uitsluitend gearbeid aan de verspreiding der broederschapsidee, aan het wegbreken van de scheidsmuren tusschen de godsdiensten opgetrokken, aan het verdiepen van het geestesleven, aan het meditatieve beschouwen van het hooger leven.

In het tweede tiental jaren wordt dezen arbeid voortgezet, worden de verkregen resultaten en ontdekte werkmethoden georganiseerd, lichamen, voertuigen of vormen gebouwd, waardoor een grooter veld van arbeid in de wereld kon worden bewerkt. De Theosofia-Stichting, het plan van de Theosofische Academie en de arbeid van den opbouw van dit nieuwe tehuis staaz o.m. in dit teeken.

De derde phase is slechts eenige jaren oud en luidt

het derde tiental jaren in. De medewerking aan ceremonieelen arbeid en het streven naar maatschappelijk werk werden toegevoegd aan de werkmethoden van voorgaande jaren.

Deze ontwikkeling is logisch. Indien de praktijk niet aan de theorie wordt toegevoegd, welk nut heeft dan de theorie? Indien de wijsbegeerte de samenleving niet beïnvloedt, welk belang heeft dan de wijsbegeerte?

Onze loge heeft met succes kunnen arbeiden, omdat rijk en arm, ontwikkelden en onontwikkelden samenkwamen en samenwerkten. Zoo het anders ware, welk antwoord zouden wij dan den Meester moeten geven als Hij ons vroeg: „Wat hebt gij voor de minsten mijner kinderen gedaan?”

Ziedaar dan onze taak, de drie genoemde phasen tot verdere ontwikkeling te brengen. Voor die taak kan het bezit van dit gebouw een buitengewone hulp zijn. Allen die geldelijke bijdragen hebben gegeven of die op andere wijze aan de tot standkoming van dit gebouw hebben medegewerkt, kunnen de voldoening met zich dragen aan die groote taak te hebben medegearbeid.

Het bestuur zegt u allen zijn oprechten dank voor de wijze, waarop gij het mogelijk hebt gemaakt, dat dit gebouw kon worden opgericht. Zonder uwen daadwerkelijken steun zou het onmogelijk zijn geweest.

Laten wij dan elkander verder bijstaan, opdat dit gebouw een waardige woning moge zijn voor het geestelijk leven, een lichtbaken in onze stad.

Laten wij samen blijven werken, opdat — indien de groote Leeraar komt — Hij onze nederige woning waardig moge keuren, dat Zijn gewijde voeten haar betreden.

Laten wij bidden en werken, opdat de zegen van Hen, die eenmaal onze groote Leerares H. P. Blavatsky uitzonden om de Theosofische Vereeniging te stichten en die de ware Leiders van onze Vereeniging zijn, onze gezegende Meesters, moge rusten op dit gebouw en op allen die er in zullen werken voor het heil der menschheid.

Dan alleen kan er veel goeds en schoons van uitgaan, omdat het eerst dan zal zijn wat wij allen zoo vurig hopen er van te maken: „des Meesters Huis”. —

Ik heb gezegd.”

5. EEN VASTE BURG IS ONZE GOD.

LUTHER.

Een vaste burg is onze God,
Een toevlucht voor de Zijnen!
Al drukt het leed, al dreigt het lot,
Hij doet Zijn hulp verschijnen.
De vijand rukt vast aan
Met opgestoken vaan.
Hij draagt zijn rusting nog
Van gruwel en bedrog,
Maar zal als kaf verdwijnen.

Gods woord houdt stand in eeuwigheid
En zal geen duimbreed wijken,
Beef, Satan! Hij, die ons geleidt,
Zal u de vaan doen strijken!
Delf vrouw en kind'ren 't graf,
Neem goed en bloed ons af,
Het brengt u geen gewin:
Wij gaan ten hemel in
En erven koninkrijken!

's-Gravenhage, September 1916.

Het Bestuur der Theosofia-Stichting heeft de eer
U uit te noodigen tot het bijwonen van de opening van
het nieuwe gebouw, De Ruijterstraat 67, op Zondag 24
September 1916, des namiddags te half drie.

HET BESTUUR.